

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 kor. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Becsek Aladár.

Főmunkatárs: **Cs. Szabó Kálmán.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. A bélyeg díj
külön minden beiktatásnál 60 fil. Nyiltér sora 50. fil.
A hirdetés és nyiltér díja előre fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Urhatnámság.

Hova-tovább mindjobban elharapódzó emberi gyarlóságra pazaroljuk most a szót.

„Hajdanában más idők jártak. Könnyebb volt az élet, olcsóbb a megélhetés! Nem egyszer halljuk idős, élemedett emberek ajkairól e sóhajos szavakat, akik elszomorodva szemlélik azt a küzdelmet, amit gyermekeik, unokáik végig harcolni kénytelenek, hogy megélhetésüket valahogyan biztosítsák.

Bizony, immár komor, sötét felhők tornyosulnak a szív és a gondolkodás látköre fölé, ha azokat a megváltozott viszonyokat a kereslet és a szükséglet között összehasonlítjuk az ezelőtiekkel, ha gondosan megfigyeljük a jelenlegi kárhözatos irányt, amelyet csaknem kivétel nélkül követ a mostani nemzedék, amikor az emberek egymás rovására fölfujják magukat.

Mi mindent nem okoznak az emberek azért, hogy nyomorognak és kinlódnak, hogy türehtelenül nehéz a megélhetésük! Hányféle okot hoznak fel erre, kezdve az adótól végig egészen az élelmiszerek megdrágulásáig, csak azért, hogy mentegesség fáradozásai eredménytelenségét! A valódi, az igazi ok pedig legtöbb esetben az uraskodás vágya, az urhatnámság átkos szenvedélye, ezt azonban eltagadják, vagy talán meg sem látják.

Pedig nincs ennél veszedelmesebb és pusztítóbb nyavalya, ami a jólétnek, a vagyonszerzésnek, a csöndes boldogságnak nagyobb ellensége volna.

Hány tönkrejutott család siratja boldogságát, nyugalmas életét, hány férfi vesztette már el állását, mindenét, becsületét, hány nő lett

boldogtalan vagy könnyelmű, mennyien tévedtek a nem igaz utra, hányan vesztették már eszüket az urhatnámság borzasztó járma miatt!

De ne gondoljuk, hogy csak a nagy urakról van itt, eme sorokban szó, kik a gyönyörökben virágról-virágra szállva, élvezetet vásárolnak drága pénzükön s ily módon elfecsérlik az öröklött nagy vagyont. Oh, nem ezekről szönlünk, hiszen aki elődeinek örökét csak mulatozásra tudja felhasználni, s nemzetének miben sem hoz hasznot, az megérdemli sorsát. De te magyar nép, ki verejtékkel keresed kenyeredet, te, aki nemzetednek egyik támasztó oszlopa és fentartója vagy, te is az urhatnámság ígát nyögöd

A munkás, az iparos a nagyurat akarja követni ruházatban, élvezetben; a béres ugy akar élni, mint gazdája, a két ökrös gazda a hatökrösön is tultenne, ez utóbbi pedig nagyobb lábon él, mint jövedelme megengedi. A munkás „ur“ akar lenni, az iparos a tekintetes czimnél nem adja alább, a hivatalnok, orvos, ügyvéd megnagyságotatja magát; a nagyságos urnak a méltóságos czim is kevés és így tovább; mindenki többnek és nagyobbak akar látszani, mint a mennyi igazában s ugy akar élni, ahogy körülményei és javadalmi meg nem engedik. A tisztviselőtől sokat követel meg a társadalom, mit nem győz meg fizetéséből s így adósságba veri magát az uraskodás látszatáért.

Itt a hiba, itt az a lejtős ut, mely néha észrevétlenül, sokszor rohamosan a romlásba visz s amelyen ha valaki megindul, csak nagy lelki erővel és becsületérzéssel képes élete folyását más, jobb irányba visszaterelni.

A régmúlt időkben nem adtak annyit a mó-

dira, a látszatra, nem akarták az emberek az egész világnak kimutogatni, hogy mijük, mennyijük van a ládafiában. Csöndes boldogságot kerestek a házi tüzhely körül és találtak is. Mikor a fáradságos napimunka után, vagy egy heti dolog végeztével a családi körben pihente ki a gondos apa az ő testi törődöttségét, ott a családban találta fel munkája jutalmát s azt az erőt, amelytől szinte újra megifjodva léphetett ki a munka folytatásához. Most azonban ritka az ilyen ember, mint a tehér holló. Korcsmázni, mulatni, dorbézolni, dáridókat csapni, zsurozni, ez a jelszó járja. Persze, hogy így aztán nem megy jól a dolog, nem pihentek az erők, kevesebb a munkakedv s több az... adósság. A vége pedig a tönkrejutás, inség és nyomorúság.

Ez ellen kell tehát küzdeni. Csak addig nyújtózzunk, ameddig a takaró ér, akkor biztosan nyugodt, boldogabb életünk lehet s a csöndes megelégedésben több lesz örömünk, mintha talán csábitóbb de gonoszabb utakon haladva, az uraskodás szenvedélye kalauzol.

Népkönyvtárak és olvasmányok.

A tél népünk életében elveszett időszak. A meglévót emésztve, semmit sem produkálva, sőt fájdalom, igen sokszor tivornya, tékozlás között telnek a hosszú téli esték.

Látva e tespedtséget, ismét és ismét felmerül a népkönyvtárak és népolvasmányok kérdése.

Mért nem használja fel a nép üres idejét hasznos művek olvasásával; mért van az, hogy a magyar ember annyira idegenkedik a könyvtől, betűtől? Ha a nagy munkaidőben nem is, de télen rá érne olvasni. Mért nem teszi?

A magyar ember könyvre nem ad pénzt. Pálincás bolt minden utcában van, míg könyvkereskedés

Szeretlek, Roxelánom!

— Irta: *Benedek Elek.* —

Megdöbentő mód terjed nálunkfelé a civilizáció. Operette-áriák, kuplék kerengenek a levegőgében s künn a kalászos mezőn ijedten hallgat el a pacsirta, mely eddig együtt énekelt a székely leányokkal. Már a gyapjutépő vénasszonyok sem mesélnek, kezd kimenni a módiból minden, ami régi. Nótát a fiatalság nem csinál. Minek? Készen hozzák Budapestről. Az én kicsiny falumban még türehtők az állapotok, csillagos esteiken még fel-felbug a havasi kürt mélabus szava, de a szomszéd faluban már két fürdő is van, kezdik járni az urak is messze-földről s ma-holnap világgá viszik a hírét. Odébb a másik falu már egész városi szint kezd kapni. Van ott még „szálloda“ is: „Hotel Sz. 1.“, ami egyenes fordítása akar lenni a brassai Hotel Nro 1-nek. A csizmadiáknak itt külön házuk van, a homlokán félremagyarázást nem tűrő szavakkal van kipingálva: A helybeli csizmadia-testület „mücsarnoka“.

Eddig a határig még csak elbirnók a civilizációt, de amit ez az esztendő hozott, már több, mint amennyit könnyen elbirni lehet. Egy szép reggelen arra ébredtünk, hogy egy kapufélfán sárga réztányért lengetett a szél. Többen, kik már egy kicsit világot jártunk, ebből azt következtettük, hogy borbély érkezett közénk. Mindjárt el is határoztuk, hogy itt éhen fog halni. Mit akar itt egy borbély? Kinek a haját akarja levágni? Kit akar borotváltni? Kinek a fogát kihuzni? Mert amióta a világ fennáll

s vannak obsitos katonák, azóta mindig azok nyirtak, borotváltak, azok szakgatták ki állkapcsunkat. S mindezért elég volt egy pohár szilvorum, egy pipa dohány s legfőlebb egy — állkapocs.

Mondhatom, nagy lelki küzdelmünkbe került, míg rászántuk magunkat, hogy belépünk a falura szorult Hugli műtermébe. De hajtott a kíváncsiság, a tudás vágya, ami bennünk, falusiakban, megvan nagymértékben. Hiszen mi az ujságot sem ugy olvassuk, mint a nagyvárosiak. Mindennap a czimén kezdjük, vajjon nem változott-e meg s csodás megnyugtató hatást tesz lelkünkre, ha az utolsó oldalán még mindig annak a nyomdának a nevét találjuk, a melyik tegnap s azelőtt volt. Megkönnyebbülten sohajtuk fel: hál' Istennek! s azzal újra kezdjük az olvasást, hátulról eléfelé. Mi igazán megérdemelnénk két példányt egy helyett.

De visszatérek a borbély- és fodrásműhelyhez, hol Hugli ur és felesége fogadják a vendégeket. Hugli urnak, amint első tekintetre látható, az asszony valóképpen a gsefthez kellett. Az első látogatás alkalmával, az alatt a rövid idő alatt, míg az asszonyság szappanért szaladott a boltba, megtudtuk, hogy Hugli urnak ez már a második felesége. Az első „hűség ellen elkövetett vakmerényleten tapasztalta“, nem is akart többé megházasodni, de belátta, hogy így nem megy a gseft. Bukarestből, hol először lakott, elutazott Ploestbe, onnét hozott asszonyt a gseftbe.

— Tetszik tudni, szerencsém volt. Az első feleségem csak haját tudott vágni s mégis megcsalt,

ez a második beretválni is tud, de még fogat is huz s hünek látszik mindhaláláig.

Az asszony csinos volt s bátor voltam megjegyezni: — én hiszem, de a többi ur nem hiszi.

A műhely berendezése meglepően praktikus volt. A főhelyet egy magasra vetett ágy foglalta le, a végén szorongott egy három fiókos láda, aztán volt még egy kopott diván is, sőt szék is kettő. Tükör is: másfél. Egy kicsi, de egész, egy nagy, de ennek a fele valahol elmaradt, Bukarestben vagy Ploestben, azt már Hugli ur sem tudta bizonyosan.

Közben az asszony megérkezett a szappannal. Bocsánatot kért, hogy csak közönséges mosószappant hozott, de ebben a nyomorult fészekben mást nem talált s a finom, illatos szappanokat Bukarestben feledték.

— Ó, Bukarest! — sóhajtott fel az asszonyság. Az csak a város. Ott van igazi gála uri nép. Mindent arannyal fizetnek.

— A borotválkozást is?

— Mindent, kérem. Borotválkozást, hajvágást, foghuzást.

Négyen valánk urakul s az egyik bátor volt megkérdeni:

— És mégis eljöttek Bukarestből?

Hugli ur nagyot csattantott az ollójával, szemében tűz gyult ki.

— A honvágy, instálom, a honvágy!

Kiderült, hogy Hugli ur visszavándorolt székely. Ez a körülmény mélyen meghatott minket s négy közül ketten átszolgáltattuk a fejünket Hugli urnak és nejeinek.

vármegyénkint akad kettő-három. Bejárhatjuk a falvakat, míg a nép hajlékaiban egy-egy családi könyvtárra bukkanunk, holott minden valamire való házban kellene lenni egy néhány jó könyvnek, melyeket a családtagok haszonnal használhatnak. Hány gazdag polgár van, a kik irodalomra egyetlen fillért sem adnak.

Népkönyvek nem kell semmiféle nyomtatott betű, kivéve a kalendáriumot, melyből a legolcsóbbat, tehát a legrosszabbat veszik polgártársaink.

Kis nép vagyunk. Létünk attól függ, hogy tudunk-e műveltségben, előrehaladásban lépést tartani a civilizált nyággal. Mindenki meg van győződve, hogy tudnánk, ha akarnánk. Mert a magyar ember ritka tehetséggel van megáldva: eszes, okos faj. De mit ér ez, ha holt tőke, ha nem fejlesztjük, ha nem értékesítjük? Erőszakkal hiába akarnák kényszeríteni, hogy forduljon a műveltség forrásaihoz, a könyvekhez. Rá kell tehát szoktatni a népet a könyvnek, az olvasás szeretetére.

Hogyan?

Iskolai és népkönyvtárak által. Állítani kell minden iskola mellé népkönyvtárt, melynek példányait a gyermekek haza hordhassák olvasás végett. A könyvtár szép képes könyvei és hasznos népies iratai otthon a családi körben is érdeklődést keltenek. A szülők szívesen lapozgatnak a könyvecskékben, sőt elolvassák, vagy a mi még jobb, gyermekükkel felolvastatják. Ekként terjed az olvasási kedv; a könyvtár kötetei megteszik vándorutjokat a családok között s már most a jelenben is hatással vannak az általános népműveltség terjesztésére.

Az eredmény különösen a következő generációban mutatkozik szemmel láthatólag. Az iskolába járó gyermeket már zsenge korában rászoktatjuk a könyvek szeretetére, az olvasásra. A tanító ugyanis a legelső osztályú gyermekeknél kezdi a könyvek kiosztását. A ki jól tanul és jól viseli magát, az jutalmul egy képeskönyvet kap ki olvasás végett. Így az egész iskoláztatás alatt folytatva a könyvek kiosztását, lehetetlen, hogy a kívánt eredmény megközelíthető ne legyen.

A gyermek iskoláztatása ideje alatt rászokik a könyvtár szebbnél-szebb példányainak olvasgatására által a jó könyvek szeretésére. A könyvek, a könyvtár iránt bizonyos tisztelet támad benne, mivel mintegy jutalmul kapta ki a jó könyveket. Ha elvégezte iskoláit, akkor is meg lesz neki engedve,

hogy eljárjon az iskolába egy-egy jó könyvért, melyet a tanító szívesen kikölcsönöz a népkönyvtárból. E szerint az elemi első osztálytól egész a sirig folyton nyitva áll az iskola mellett szervezett népkönyvtár mindenki előtt.

E könyvtár a műveltség, a haladás tűzhelye, éltető forrása lesz. A nép általa a legjelesebb művekhez ingyen jut s ekként megkedveli, megszereti az irodalmat. Lelki szemei felnyílnak, önérzete fel támad, hogy önjelétől is támogassa a nemzeti irodalmat és a művészeteket. Az egyes emberek is fognak pénzt adni könyvekre, a jobb módúak nemes ámbíciójuknak tekintik, hogy jó művekből ők is állithassanak családi szentélyükben egy kis könyvtárt.

Semmi sem látszik azért sürgetőbbnek, mint hogy a népiszolgákban felállítsuk a népkönyvtárakat.

Az iskolahatóság, a községi ügyek vezetői kövessenek el mindent, hogy a közhasznú intézmények mielőbb létesüljenek. Legyenek a néptanítók az ügy lelkes bajnokai, hiszen az ő népszerűségük, az ő tekintélyük növekedik azzal, ha a nép a népkönyvtár által egész életén összeköttetésben marad az iskolával.

A népkönyvtárak felállítása nem oly nehéz feladat, mint első tekintetre látszik. Csak a kezdet kezdetén kell átesni. Ha az első alap megvan, könnyű azon tovább fejleszteni az intézményt.

Csak kezdeni kell! A kezdesre legalkalmasabb a mostani időszak. Üljenek össze, beszéljék meg a dolgot a községek, az iskolák irányadó férfiai és mit se habozva, létesítsék a hasznos intézményt.

Darányi földművelésügyi miniszter csak nemrégiben szóba hozta a parlamentben a népkönyvtárak nemes szép ügyét. Minden jel arra mutat, hogy a kormány is belátja ezen üdvös és megbecsülhetetlen intézmény megteremtésének, létrehozásának égető szükségét. Ha kormány és társadalom vállvetve fáradoznak a népkönyvtárak eszméjének megvalósítására, úgy már a közel jövőben is láthatjuk majd, hogy mily hatással van egy nemzet haladására, fejlődésére és művelődésére, ha népe olvas, abból ismeret, tapasztalatot szerezvén.

Gondoljuk meg, hogy a nemzeti közművelődésügynek mily óriási szolgálatot teszünk azzal, ha népiszolgák mellett népkönyvtárt szervezünk. Fel tehát a munkára, öltözd a testet az ige!

M. L.

Irodalom.

Magyar Művészet. Diszes kiállításban s tartalmával is méltán feltűnést keltő művészeti, szépirodalmi és kritikai havi képes folyóirat indult meg, melynek szerkesztője Cs. Szabó Kálmán, főmunkatársa Beniczky Bajza Lenke. Az új lap művészeti ügyeink alapos ismertetésével foglalkozik, számos diszes reprodukciót közöl hazai és idegen művészek nagy alkotásairól. Irodalmi részét pedig a magyar írók legjelesebbjei látják el, elbeszélésekkel és regényekkel vagy pedig idegen nagy írók munkáit mutatja be kitűnő fordításban. Az első számban prologot írt Győző Lajos, novellákat: Beniczky Bajza Lenke, Krudgy Gyula, Marriot Emil, Cs. Szabó Kálmán, verset Várad Antal, értekezést Aramis (Császár Imre), dr. Falk Zsigmond és mások, melyek művészeti ügyeinkkel foglalkoznak, van benne terjedelmes kritikai rész művészetről, színházról, irodalomról. Képeik világhírű szobrok és festmények reprodukciója, bemutatva Beniczky Bajza Lenke, Sudermann Hermann, Várad Antal, gróf Keglevich István, gróf Festetics Andor, Jászai Mari, Török Irma, Stefánia főhercegnő, Erzsébet főhercegnő, gróf Lónyay Elemér, Wagner Siegfried arcképeit és még sok mást. E diszes lap egyúttal Magyarország legolcsóbb folyóirata, mert egész évre 12 kor., egy szám ára egy korona. Előfizetni a kiadójaváltnál lehet (Budapest V., Hold-u. 7.)

Bródy „Fehér könyv“-e. Annak az érdekes és nagy feltűnést keltő, kiállításában és beosztásában, nem mindennapi tartalom dolgában értékes folyóiratnak, a „Fehér könyv“-nek, amely Bródy Sándor irásában, szerkesztésében és kiadásában az év elején jelent meg, a második száma is a könyvpiacon került. És miként az első kötet méltó volt arra, hogy szenzációt keltsen, a most kiadott második kötet is beszélni fog magáról, bizonyára széles körben. Yródy minden eredetisége, különczkedése, tartalmassága és hatást kereső törekvése megnyilatkozást talál e könyvben, zabolázatlan fényes talentumával egyetemben. Azok a cikkek, a melyek egymást kezeitik s amelyekben politikáról, társadalmi kérdésekről, művészetről s más egyebekről van szó, az olvasó figyelmét határozottan lekötik, felköltve érdeklődésüket Bródy iránt, aki az egész kötetet maga írja, elejétől a végéig. Hogy a legfrissebb „Fehér könyv“-ben mi minden van, arról bajos volna beszámolni, de talán fölösleges is, mert azok, akik érdeklődnek, a könyvet bizonyára megveszik, amit okosan cselekszenek. mert ez a könyv azok közül való, amelyekről nemcsak irnak és beszélnek, de a melyeket el is olvasnak.

— Tegyen vele, amit akar.

Ugy éreztük, hogy hazafias áldozatot hozunk, átadván fejünket a visszavándorolt párnak: jöjjön, a minek jönni kell. A másik két ur sunyi arczczal leste, hogy mi történik velünk.

— Francziásan parancsolja a szakállt?

Ezt Hugliné asszony kérdezte.

— A mint tetszik, a fő, hogy maradjon valami a szakállamból.

Mint két kiéhezett ember az ételnek, úgy estek ketten hajunknak és szakállunknak. Villogtak, csattogtak az ollók, nemes versenyre kelt a Hugli-pár: melyik alkot szebb művet és gyorsabban. Am egyszerre, mikor az olló éppen az állam hegyéhez kanyarodott szörnyű csattogással s azt hittem: no, most mindjárt itt a francia szakáll, Hugliné asszony magánkívül csapta le az ollót. Ugyanezt cselekedte Hugli ur is.

— Ábel! Ábel! — kiálták egyszerre.

Amint ez már ilyenkor szokás, valóéletben és írásban egyaránt, tekintetünk önkénytelen az ajtó felé fordult.

Valóban az ajtón belépett egy ur, akinek Ábel volt a neve. Csilinder volt a fején, lakkcipő a lábán, rikító vörös kendő a nyakán s ruházata tiszta fehér vala, mint az angyaloké.

Monndám magamban.

— Ábel ur kétségtelenül borbély legény, csak az a kérdés: Bukarestből vagy Ploestből jön-e.

De amíg én ezt magamban így elgondoltam, tizszer üvölté a Hugli-pár: Ábel! Ábel!

És a nyakába borultak. És ölelték szeretettel. Az urak össze is csokolóztak. Az asszony szintén mutatott erre hajlandóságot, de ránk nézett és szerelmesen félreállt.

Ábel urnak helyet szorítottunk a diványon, a két ur közé, de csakhamar átlebegett az ágyba, leült a szélére, csokolni való otthonossággal.

Hosszas lelki tusa után bátor voltam megkérdezni Hugliné asszonyt:

— Ha szabad kérnem, nagysád, nem folytatnók a művet?

Ezekre a finom szavakra csak finom lehetett a válasz is.

— Ó, pardon, uram! Ezer bocsánat! De az Ábel, a kedves Ábel...

Fölvette az ollót a földről (akartam előzékenykedni, de fájdalom, megelőzőt) s mondá, amint következik:

— Tetszik tudni, Ábel ural még Ploestben ismerkedtünk meg. Mikor kedves férjem Bukarestbe hozott, odajött Ábel ur is. Ő szintén fodrász-intézetben működött. Tetszik látni, most hazajött ő is.

— Igenis — vágott közbe Ábel ur s felállt az ágy széléről. Két kezét a nadrágzsebbe sülyesztette s úgy sétált föl alá. Hol a diványon ülő urak előtt állott meg egy pillanatra, hol a mi hátunk mögött és mondá ő is, amint következik:

— Tetszik látni engem így, a mint vagyok? Szüleim szegény szántóvető népek s tetszik látni, az isten megsegített. Tetszik tudni, hol van Bardocz? Ott születtem. Még nyolcz éves sem valék, midőn bucsut vettem szüleimtől, rokonaimtól, az egész falutól, most huszonöt éves vagyok s tetszik látni, az Isten megsegített.

— Az isten jó, mondám keneteljesen.

— Ó, igen, az isten jó, uraim. Most tetszik tudni, meglátogatom szegény szüleimet, hadd lássák, hogy ur vagyok. Az én kedves barátom meg fog frizérozni, mert így csak nem állithatok haza, nemde? Alázatosan suttogtam:

— A czilindert is haza tetszik vinni?

Csodálkozva nézett rám:

— Minő kérdés!

— Csak azért voltam bátor kérdezni, nehogy itt felejtse. Hogy örülnek majd a kedves szülei! Az atyafiság! És az egész falu.

Dicsekedhetem azzal, hogy Ábel urat egyszerre meghódítottam. Dlövete szivartárczáját, melyen valóságos monogram volt, kihuzott egy kicsi, vékony szivart s megkinált:

— Tessék rágyujtani.

— Kérem...

— Tessék. Ilyet még nem szivott tudom. Tom Pouce a neve.

— Ismerem. Szerbiából csempészik. Ott az ára két és fél krajczár. Magyarországon hat és fél. Asszonyoknak igen jó.

Ábel ur meghökkenve nézett rám. Ennyi tudományt nem tételezett föl egy falusi emberről.

Hirtelen fordulattal a társaimnak szegezte a szivartárczáját.

— Tessék, uraim, tessék. Gyujtsanak rá.

Mind a hárman megesküdtek, hogy nem szoktak szivarozni.

Ez a körülmény egy kissé lehangolta Ábel urat. Mintha tusakodott volna magában: vajjon őt sértették-e meg vagy ő ezeket az urakat. De csakhamar felderült az arca s élénken fordult hozzánk:

— Ismerik az urak a Roxelán keringőt?

Egyszerre mondtuk:

— Mi? Nem ismerünk mi semmiféle keringőt.

Szánakozva nézett ránk. Hát ugyan honnét is ismernétek ti, szegény falusiak. (Csak eredsz haza a faludba, majd hallod a legényektől.)

— Ha megengedik...

Nem várta engedélyünket, hátradólt az ágyban s rágyujtott:

Szeeretleek, Roxelánom!

Összevillant négyünk tekintete s kész volt az összeesküvés. Társaságokban nem utolsó hatást értem már el azzal, hogy mikor a kipi-kopi nótáig érnek, szörnyű kappanhangon belévágok: kipi-kipi-kopi-kopi!

— Fújjad, Ábel, fújjad — gondoltam magamban.

... Csak bámulok, csak hallgatok,

És szólni nem tudok...

Mikor ide ért Ábel ur, gyöngéden elhárítottam Hugliné asszony kezét az államról s belevágtam a világ legkappanibb hangján: kipi-kipi-kopi-kopi!

Ábel urban elállott a lélegzet, szemei kimeredtek, aztán hirtelen elhatározással fejébe vágta a czilinderét, kirohant az ajtón.

Az hiszem, meg sem állott Bardoczig.

Ujdonságok.

Emlékezzünk! A márczius 15-iki évforduló kötelességévé teszi minden magyar honpolgárnak, hogy az emlékezet világával tekintsen vissza 1848. márczius 15-ikére, szabadságunk ébredő hajnalára, a magyar haza újjászületésének nagy napjára. A hű emlékezésből megszületik majd az az elszántság s az a fenséges erény, mely megtölté őseink lelkét akkor s mely a 48-iki alkotásokra vezetett. Ez az elszántság és ez az erény javítja majd meg jellemünket s teszi dicsővé jövőnket. A Dalegylet márczius 15-iki ünnepélyének műsora ez:

1. Nyitány, a helybeli első zenekar által.
2. Hymnus, éneklő dalegylet.
3. Alkalmi beszéd, tartja Ravasz Árpád kollegiumi tanár.
4. Honfidal, éneklő dalegylet.
5. Hazafias költemény, szavalja Fodor Boldizsár.
6. Rákóczi emlékezete, éneklő dalegylet.
7. Talpra magyar, szavalja Nagy Irma k. a.
8. Szózat, éneklő dalegylet.
9. Alkalmi költemény, szavalja Papp Sándor.
10. Elj őseink hazája, előadja a dalegylet.

Kinevezés. A király László Domokos törvényszéki bírót a VII. fizetési osztályba sorozott bíróvá nevezte ki.

Hymen. Dr. Szabó Károly folyó hó 10-én jegyzi el Kuncz Vilmát, Kuncz tankerületi főigazgató leányát Kolozsváron. — Viola Gábor gyergyóditrói tanító m. hó 21-én eljegyezte özv. Gál Alajosné kedves leányát, Matildot.

Műkedvelői estély címet adta a Felsőleányiskola a folyó hó 10-én tartandó estélyének, a mely azonban izlésesen összeállított programjáért, a szereplőkért a művész-estély cím is bátran megilletett volna. A multság a vármegyeház dísztermében lesz megtartva a következő műsorról: 1. „Jancsi és Juliska” vagy „A vasorru boszorkány”. Énekes tündérvjáték 1 szakaszban. Irta dr. Váradi Antal, zenéjét szerzette Poldini Ede. A nyitányt játsszák: Lántzky Alexa és Szöllősi Irén II. od. oszt. növendékek. Előadja 28 leányiskolai növendék. 2. „A holt költő szerelme”. Irta Jókai Mór, szavalja Hann Peppi. 3. Bönicke „Vándor dal”. Négyszólamu női kar. Előadják a leányiskola növendékei. 4. Wagner R. „Wolfram ábrándja”. Bariton solo, éneklő zongora kíséret mellett Koncz Armin. 5. Bargiel op. 35. „Tavasza”. Három szólamu női kar, zongora kísérettel. Előadja 12 növendék. 6. „Szózat és magyar Hymnus”. Liszt Ferencz átírata szerint. Zongorán előadja Hollaki Arthur főispán. 7. „Rákóczi induló”. Női karra átírta Szentgály Gyula, zenére alkalmazta Morascher Hugó. Zongora és zenekar kíséret mellett előadja a felsőleányiskolai énekkar. A zongorarészt játssza Szöllősi Irén II. oszt. növendék. — Az estélyi tiszta jövedelme jótékony célra fordítódik. Kezdeté 8 órakor s a műsor lejárta után táncz következik. Jegyek a Gyertyánffy-könyvkereskedésben válthatók. Az estélyre erkély-jegyek is bocsátatnak ki.

Uj ügyvéd. Györfy Titusz kir. törvénybíró, ki saját kérelmére nyugdíjaztatott, Kossuth-utcai lakásán e hó 1-étől már megnyitotta ügyvédi irodáját.

Székely szöttek. Maros-Vásárhelytől több ifju ember elhatározta, hogy a következő nyáron divatba hozzák a székely férfi vászon szöveteket, a miket S.-Szentgyörgyön, N.-Enyeden és Székely Keresztúron tetszetősen állítanak elő. Pótsa József háromszék-megye főispánja is nyáron állandóan székely szöttekből készült nadrágot hord s mégis kegyelmes ur lett, a székely ifjuság miatt ne mellőzhetné a drága brünni, vagy az angol ruhát?

Székely-Udvarhely város rk. közgyűlése. A város képviselőtestülete dr. Gyarmathy polgármester elnökle mellett m. hó 27-én délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tartott. A tárgysorozat első pontját a virilisek névsorának megállapítása képezte, amennyiben a már megállapított jegyzékből egy tag adótörlesztés útján kiesett, s egy alispáni intézkedés a névsor újra összeállítását tette szükségessé. Adóösszehasonlítás útján fog a névsor újból megállapíthatni. A második pontot a törvényhatóság által visszaküldött aszfalt-szerződés kiegészítése képezte. A törvényhatóság a szerződésben kitüntetett betonburkolatot 1:8 arányban nem látta kielégítőnek, s azt 1:7-hez kijavíthatni határozta. A képviselőtestület ezt elfogadta, s a miniszterhez való felterjesztés végett azt már az alispáni hivatalnak meg is küldötte. — Az utolsó pontot a tanácsnak az adópénztári állás betöltése és fizetése kiutalása tárgyában tett előterjesztése képezte. A pénztárnok fizetése folyosítottatott. A tárgysorozat letárgyalása mindössze egy órát igényelt.

Katonai hangverseny. A 24-én megtartott katonai hangverseny, melyben a 82-ik ezred jeles zenekara működött közre, szép és előkelő közönséget gyűjtött össze. Azonban a tulmagas helyárak miatt a polgárság zöme és az altisztek a mulatságból ki voltak zárva. A szép műsor — melynek énekszámait a helybeli Dalárda adta elő — műbecsét a zenei részek által nyerte, mivel a zeneileg jelesen képzett karmester dirigálása alatt, a zenekar tagjai a ritmikailag nünanceirozott pompás zenének minden egyes piecét hatásosan játszották meg, s a műértő közönségtől teljes elismerést érdemeltek ki. Azonban tapsoltak azok is, akik azért jöttek el, hogy Lohengrin felséges zenéje mellett a komoly hallgatókat beszélgetésükkel zavarják. Az estély tiszta jövedelme a városi szegény-alap javára fordítottatott. Összes bevétel 634 kor. volt, melyből a kiadások levonása után 457 kor. 34 fil. maradt fenn. Az estélyen felülfizettek: Fábrián 10 kor., dr. Urbányi ezredorvos, Gál János 4—4 kor., Herszényi főhadnagy, Kassai Domokos 2—2 kor., Noszek főhadnagy, Snapek Józsefné 1—1 kor., Máthé Eliz 10 kor., Szalmási 2 korona, összesen 36 kor.

Hegedüs miniszter elismerése. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter a helybeli Szakiskola felügyelő-bizottságának az intézet érdekében eddig kifejtett tevékenységeért teljes elismerését és köszönetét fejezte ki. E szép kitüntetéshez azon ohajtásunkat fűzzük, hogy kisérje tovább is áldás a szakiskola felügyelő bizottságának a magyar iparoktatás fejlesztése érdekében kifejtett hazafias, önzetlen fáradozását.

Márczius 15. A helybeli ev. ref. kollegium „Ifjusági Petőfi Önképzőkörre” márczius 15-én, d. e. 11 órakor nyilvános jellegű hazafias ünnepélyt rendez. A műsorról a legközelebbi számban közölni fogjuk.

A Nőegylet fillérestétele. A Nőegyletnek 28-án megtartott fillérestétele megfelelően a bójt elsőnapjának, egyhangú volt, amennyiben minden műsor nélkül történt meg. A 7-diki estély rendezői Bartha Margit és Demeter Irénke lesznek, kik mint értesülünk, igen élénk programról gondoskodtak. Szavalt, felolvasás és egy szindarab, *Katonáson*, fogják az estély műsorát képezni.

Megrabolt templom Szentségtelen tettet követtek el az elmúlt héten valami elvetemült suhanczok. A Szent-Ferenczrendiek temploma egész napon nyitva áll a hivek számára, akik a templomot a nap minden órájában felkeresik. A templomban gyűjtő perselyek vannak kiakasztva, a többek között az örökimádás temploma számára is. Ezt a perselyt szemelték ki az elvetemült rablók áldozatul, mindenesetre azért, hogy annak a tartalmát becsülték leggazdagabbnak s a gyűjtőláda alját — a déli órát szemelve ki e célra — lefeszítették s tartalmával odébb állottak. A templom főajtaja most napközben becsukva áll s a hivek abba csak a sekrestyés felől kerülhetnek be.

Iparosok fillérestétele. A holnapi fillérestély bizonyára a szezon egyik sikerült estélyei közé fog tartozni. A műsor ez: szavalnak Nagy Irma, Hettás Gusztáv, felolvas Nosz Gusztáv, monologizál Kondor Géza. Az estély rendezői: Nagy Irma, Tamás Erzsike, Krausz Gyula, Csiky Albert. A műsor után táncz következik.

Városi közgyűlés. Székely-Udvarhely város képviselőtestülete folyó hó 7-én tartja évi 1-ső rendes közgyűlését.

Uj megyei pótadó. Alig szavazta meg a vármegye törvényhatósága a múlt hónapban tartott rendkívüli közgyűlésen az 1%-os betegápolási pótadót, a márcz. 16-iki rendes közgyűlésre már is egy újabb 2%-os pótadó megszavazása van felvéve tárgysorozatra, amit a nyugdíjazott tisztviselők nyugdíjának fedezhetése tett szükségessé.

Kanyaró és vörheny. A változó tavaszi időjárás városunk kedvező egészségügyi viszonyainak egyensúlyát megzavarta. A hevenyfertőző betegségek közül főleg a kanyaró, ez az iskolai betegség és a vörheny lépett föl szokatlanul nagy számban, s az iskola most is hamarosan szolgálatába szegődött, hogy szerte vigye a ragályt. A községi iskolában a tanítás már az elmúlt héten szünetelt; az óvoda még régebben bizonytalan időre be lett zárva s „ragályos beteg” táblákkal lépten-nyomon találkozunk. Azonban a baj nem olyan nagy, mert ha a gondosság a tulzó óvatosság mellé szegődik, könnyen szembeszállhatni a veszedelemmel.

Eltévedt gyermek. Mult hó 24-én történt, hogy Szőke Ferike, földmivelők négy éves gyermeke csereutcai lakásukról bejött a város közé valami

nagy látványosságot, talán épen lakodalmat végignézni. Hazamenet azonban eltévesztette az utat s hogy, hogy nem történt, daczára szülői keresésének, házon kívül töltötte az éjszakát. Reggel ismételen hozzáláttak az eltévedt gyermek feltalálásához s ugy itt a város között, mint a mezőn tüvették minden helyet, csak hogy valahogyan nyomára akadjanak, a minek aztán meg is lett az eredménye, mivel a Solymossy-fürdő háta mögött csakugyan megtalálták, amint a boldogok álmát aludta. Hogy mennyire nem történt a gyermeknek semmi baja, az bizonyítja a legjobban, hogy amint magához tért nagy durczásan szólt a szülőihez: — Ittálok kenyelet!

Halálozások. Szabó Lajos, a Küküllői takarékpénztár könyvelője élete 34-ik évében, Segesváron m. hó 25-én, hosszas szenvedés után jobblétre sanderült. — Mult hó 26-án hunyt el Sz.-Udvarhelyen özv. Székely Ferenczné szül. Gazda Anna, élete 88-ik évében.

Birtokossági gyűlés. Székely-Udvarhely város közbirtokossága Hlatky Miklós elnökle mellett m. hó 25-én délután közgyűlést tartott, a melyen kimondatott, hogy a befejezést nyert tagosítást ha senki sem fellebbezi meg, a kiszakításhoz már a tavaszon hozzákezdének.

A Spitzer-féle arczenőcs eltiltása tárgyában a belügyminiszter valamennyi törvényhatósághoz rendeletet intézett. E rendelet értelmében a „Spitzer-féle arczenőcs” név alatt forgalomba hozott kenőcs szer, az országos bírósági vegyész által megejtett vizsgálat tanúsága szerint amidohigany chloridort (Hydrargyrium bichloratum ammoniatum, Mercurias praecipitatus albus) tartalmaz. Minthogy ezen vegyület a legerősebb mérgek közé tartozik s mint ilyen a hivatalos gyógyszerkönyvben két kereszttel (††) van megjelölve s így azt a gyógyszerész csakis elzárt helyen tarthatja és csakis gyógy-gyakorlatra jogosított orvos által szabályszerűen kiállított rendelvényre szolgáltatathatja ki, — a Spitzer-féle arczenőcsnek forgalomba hozatalát a miniszter eltiltja.

Erdély legjobb likörgyára. A kormány ama törekvése, hogy a hazai ipart támogassa, tagadhatatlanul szép eredményeket ért el. Az a kimutatás, melyet Hegedüs miniszter ebben az ügyben nem régebben a képviselőház elé terjesztett, fényes tanúbizonyságot tesz erről. A nyersanyagok a legtöbbetesebb feldolgozása itt minálunk a likör- és rumgyáraknál tapasztalható. És mégis mi az eredmény? Az, hogy a magyar fogyasztóközönség nem méltányolja kellőleg ezt s szükségletét a jóval nagyobb idegen gyártmánnyal fedezi. Már pedig igen arra semmi szükség sincsen, hogy a külföldet gazdagítsuk s a miénket közömbösségünkkel arra kényszerítsük, hogy kifelé gravitáljon. S hogy ez mennyire igaz, könnyen meggyőződhetünk, ha végignézzük a kávéházak fogyasztását; az a legtöbb esetben idegen gyártmány, mert csak nem tudják leszokni, hogy azért ne rajongjanak. A liquer, puncsszesz és rumgyártás terén Kolozsvárt a Szilágyi Eleonora gyára, mely 1832-ben alapítottatott, ért el bámulatos rekordot. Ez ideig is mintegy tiz kitüntetés birtokában van, melyek között angol és francia kitüntetéseket is találunk. Mint értesülünk, e gyár most üzemét tetemesen megnagyobbította s lépéseket tett avégett, hogy gyártmányait a budapesti Park-klub, ugyszintén az Országos kaszinó is fogyasztásra elfogadják, ami biztos kilátásba helyeztetett a jőnevé cégnek. Igen helyénvalónak találjuk, hogy itt minálunk is a kávéházi fogyasztók között mozgalom induljon meg, amely kizárólag e gyártmány fogyasztását tüzi ki célul s hisszük, hogy minden kávé hazafias kötelességének ismeri el azok beszerzését és raktáron tartását.

Erdőégés. Nagy riadalmat okozott városszerte 27-én délelőtt a tűzoltók vészkiürje, a melylyel igen természetesen tüzet jeleztek és nem ok nélkül. Ugyanis éretlen suhanczok a Csere-erdő aljában mint egy holdnyi területen levő cserjést felgyújtották, a mely már-már veszedelmes arányokat kezdett ölteni, a melyet azonban rövid pár óra alatt teljesen lokalizáltak. A rendőrség ugyan nyomozatot a tettesek kézrekerítésére nem vezetett be, azonban lépéseket tett avégett, hogy jövőben hasonló esetek ne forduljanak elő.

Közgazdaság.

A Székelyegyleti takarékpénztár közgyűlése. A székelyegyleti első takarékpénztár 1900. évi rendes közgyűlését f. év. február 25-én délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében tartotta meg Ugron

Gábor elnöke alatt. Az igazgatóság által előterjesztett jelentés a következő számadásokat tartalmazza: összforgalom: 11.057.310 frt 64 kr, 10.635 frt 94 krral több, mint előző évben. Uj kölcsönkérés történt 2384, ebből elfogadtatott és kifizettetett: 1516 darab. 1899. decz. 31-én váltók és kötelezvények összege 11540 drbban 1.447.495 frt 29 krt tett ki. Betétképpen el volt helyezve 1895 darab könyvre: 881.223 frt 70 kr, melyből átlag egy betevőre esik: 465 frt 03 kr. A perek állása kedvező, a mennyiben elintéztetett a mult évben 185 drb, részint folyamatban van, részint elintézés alatt áll 192 drb; — 934 frt 40 kr váltókövetelés leiratott. Az évi üzleteredmény 17.332 frt 13 kr, ebből a rendes tartalék-alap-hoz csatoltatott 1750 frt; a külön tartalékhoz 5000 frt; osztalékra 16%, azaz 8000 frt; jótékony célra 500 frt szavaztatott meg; 2082 frt 13 kr, pedig ez évi nyeresémszámla javára hozatott át. Az igazgatóság tagjai közül újválasztottak: Olasz Gyula és Lukácsffy Elek; a sz.-kereszturi fióknál: Mihály Dénes, Szentgyörgyi Tamás és Nagy Sz. Elek; parajdi irodánál: Moldován Miklós, Kovács Gergely.

Kereszturi bikavásár. A székelykereszturi bika-kiállítás és vásár országos érdeklődés mellett történt meg február 28-án és március 1-én. A kiállításon *Tormai* Béla miniszteri tanácsos, Dr. *Kristóf* horvátországi min. tanácsos, hét állatkerületi felügyelő, városunkból *Hollaki* főispán, Dr. *Damokos* alispán, Dr. *Gyarmathy* polgármester, ugyszintén Erdély és Magyarország nagybirtokosai közül többen jelentek meg. A kiállítók három csoportba soroztattak. Az első csoportba a 100 holdon felüli gazdák nagybirtokosok voltak felvéve, akik összesen 63 bikát állítottak ki. Az első díjat *Sperker* Ferencz nyerte 200 koronát, 2-ik Dr. *Gyarmathy* Dezső 150 kor., 3-ik Br. *Szentkereszty* 150 kor., 4-ik *Somogyi* Albert 100 kor., 5-ik *Bárczay* Jenő (Szathmármegye) 50 kor., 6-ik *Gáspár* József (Királyhalma) 50 kor. — A második csoportba a kiscgazdák (100 holdon alól) soroztattak, kik 64 bikát állítottak ki. Itten 11 díj lett kiosztva 500 korona értékben. Az első díjat *Szentgyörgyi* Lajos (100 kor.) nyerte el. — A harmadik csoport a községek csoportja volt, melyek 12 bikát állítottak ki. Az első négy község között 100 korona díj lett kiosztva. Az összes kiállított bikák száma 149 volt. Elsejének délelőtti 10 órájáig már 68 bika kelt el 460—1000 korona árak között. A vásárlók között Horvátország volt a legnagyobb, a mely a helyszínén (Gróf Teleki Árvéd, Dr. Gyarmathy Dezső és Ugron Zoltán tulajdonosoktól) 18-at, istállóból 20-at vásárolt meg. — 28-án délelőtt bankett volt, a melyen az első felköszöntőt *Hollaki* főispán mondta a miniszterre és megbízottjára. Azután a tisztok ilyen sorrendben következtek: Dr. *Tormai* a Gazdasági egyesületre, Gróf *Teleki* a horvátországi kiküldöttre, Dr. *Kristóf* a székely gazdákra és a testvéri szerezetre, Dr. *Gyarmathy* Dezső az Erdélyi gazdasági egyesületre, a mely segítette a Megyei gazdasági egyeletet, Dr. *Damokos* Andor a szomszéd gazd. egyletekre, valamint a hét állatkerületi felügyelőre, *Gombos* Sámuel a „hivatlan“ vendégekre, *Sándor* Domokos a székely gazdákra. A bankett a legjobb hangulatban a késő esti órákba is belenyult.

Változások.

Eszteendője mult immáron, hogy az önök tisztelettel alólírott legalázatosabb szolgálja, belefáradva a fővárosi életbe, Nyikóparti falucskájában ismét paraszteletra adta deresedő fejét.

Es ime, hogy a február daczára tavaszi verőfényben uszik a pázsitos udvar s dögő duruzsol az ablak üvegén, így ebéd után bámulok szivarom füstjébe s hallgatom *Tiszát*, a lompos, fehér kuvaszt, amint a legyek után kapdosva, dühösen fel-felvakkan.

Itt még minden a régiben van...

Azaz dehogy. A szomszédom Fekete Nagy János adóságot csinált a minap este a zsidónál. Voltaképpen csak egy pakk négyes dohányért indult el hazulról délután, de a sógora Mircse, ki a korcsmában volt, megkínálta egy fertály borral s hogy történt, hogy nem, ott maradt ő is estig és öt piczula adóságot csinált. (A jó isten akárhová tegye a koronáját, csak öt piczula lesz az nekünk, amíg mi élünk.)

Jánost a bor jókedvre hangolta s így felette zokon esett neki, hogy az asszony pörlekedve fogadta.

Hát János emiatt eldöngötte az asszonyt.

Az ilyesmi nálunk tulajdonképpen nagyon közönséges dolog s előfordult az régebben a János apjánál, Fekete Nagy Tamás uramnál is. És emiatt nem esett ki a világ feneke.

Am az asszony — már mint a János felesége — ezuttal haza szaladt az anyjához s nem tért vissza másnap sem. János emiatt ismét ivott és így a dolog elmérgesedett.

Most pedig válnak. Ügyvédet fogadott mindakettő.

Fekete Nagy János egyben kijelentette, hogy inkább két ökre bánja, de vissza nem veszi az asszonyt.

— Különben csak harmincz forintba kerül az egész historia — úgy mondta neki az ügyvéd.

Az asszony sem akar visszamenni, kívárja a hat hónapot, hiába inti meg a törvény, de nem tér vissza. Nem kell neki semmi tartásdíj, gyermekük úgy sincs.

Én bámulva hallgattam a történetet s hetivásár alkalmával a városban járván, csodálkozva meséltem egyik ügyvéd ismerősömmnek.

Az ügyvéd vállvonogatva hallgatott s azt felelte reá, hogy igen közönséges dolog. — Arról a vidékről több mint harmincz válópöröm volt két év alatt.

Atyám Istenem hová jutottunk. Mivé tette az eskü őszinteségét a civilizáció. Bizony-bizony már itt sincs semmi a régiben...

Papp Dénes, szintén szomszédom a felvégen, a kereszturi vásáron eladott két tinót. Áldomás közben meglátja, hogy a szomszéd asztalnál egy talián három kártyát mutogat, egy piros, egy makkot és egy zöldet. Ki kell találni, melyik a piros és pénz lehet nyerni, három, öt, tíz pengőt, ki mennyit akar. Fizeti a talián készpénzben.

Papp Dénes irástudó ember, csendőr is volt s így bizva magában játszani kezd. Eleinte nyert, de a játék vége az lett, hogy a tinók ára eluszott.

Ha ez, az öreg Pap Samuval, a Pap Dénes édes apjával történt volna — az isten nyugtassa meg szegényt, tíz éve már hogy meghalt — mondom, aligha tragikus vége nem lesz a dolognak.

Azt voltaképpen tudni nem tudom, de gyanitom, hogy így is tragikus lesz a vég, de csak anyagilag.

Pap Dénes ugyanis még egy üveg bort hozatott keserűben és aztán egy husz filléres váltót. (Ez már fillér) Jó gazda különben, így hát hamar aláírja neki Mircse s meg van a pénz is délre.

A mennyi esze van, ezt is eljátszaná, de hát a talián szerencséjére elment, míg ő pénzért járt a takarékbá.

És ezeket a jelentéktelen történeteket — így ebéd után szivarfüst mellett, míg az asztalt elszedi — zuhatolja nekem Zsuzsi néni.

És én, amint az íróasztalra pillantva ott látom Rikardo merkantil könyvét a nemzetgazdaságról, sejtelveim támadnak e februári verőfényben, hogy e jelentéktelen dolgok nem is olyan jelentéktelenek s bizony megváltozott Nyikóparti falvacskában is minden.

E változások azonban sem erkölcsökben, sem pedig a vagyoni viszonyokban nem előnyösek.

És itten nekem most Jeremiást kellene e felett írnom, de hát én azt már nem írom meg, mert azt úgy sem olvasná el senki.

P. M.

Egy alig használt, kitünő szerkesetű
valódi angol

Helical Premier

Biczikli

100 frt készpénzért eladó.

Csim e lap kiadóhivatalában megtudható.

Közönség köréből*

Tekintetes szerkesztő ur!

Van szerencsém felkérni, hogy alábbi cikkemnek teljtartalmu közlésével sziveskedjék módot nyujtani, hogy a titkolódzó sugdosódásnak elejét vegyem, mert az „Ujság“ szerkesztője nem tartotta szükségesnek, hogy lapjában közre adja, hihetőleg azért, mert a cikk szerzője ő maga lehet és a „saját tudósítónktól“ jelzött csak kényelmes köpenyegül kívánta felhasználni.

Jóakaratu figyelmeztetés után tudomásomra jutott, hogy néhai Ugron István árvaszéki elnök halála felől a kolozsvári „Ujság“ című lapban megjelent „Üngyilkos aggastyán“ felírásu cikk szerzőjének engem tartanak.

Nem tudom ki indithatta el felőlem ezt a hitvány hirt, mert eddigi magatartásomból senki sem magyarázhatja ki magának, hogy a jó izléssel s a társadalomban megkívánt tisztességnek ezen legegységibb fogalmával, mely „a holtakról vagy jót, vagy semmit“ állit fel követelmény gyanánt, annyira hadilábon állanék, hogy a szemfedőt és özveggyi fátyolt sárral, piszokkal dobáljam meg; tiltakozom ilyen feltevés ellen s kijelentem, hogy nemcsak szolidaritásban nem állok ezen közleménynyel, de magam is egész megütközéssel olvastam annak minden sorát s éretlen gyerkőcz tollpróbalgatásánál egyébként nem ítéhetem, mert ilyen dolognál sem szellemeskedésnek, sem bosszúállásnak helye nincs.

Végül kijelentem, hogy ha sikerül az eredeti forrásig jutnom, t. i. hogy ezen arczátlan hivesztelés engemét illetőleg kitől ered? — nem fogok késni a legteljesebb s egyuttal a példaadásra eléggé alkalmas módon elégtételt venni, mert az már mégis türhetlen dolog, hogy kis városunkban büntetlenül rágódhassanak némelyek a mások becsületén s a tisztességről igyekezzenek prédikálni akkor, midőn a valóban megbélyegzésre méltó dolgok felett gyáván szemet hunynak.

Sz.-Udvarhely, 1900. márczius hó 2-án.

Tisztelettel *Pálmay József.*

* E rovatban helyet adunk minden csak közérdekű fel-szólalásnak, a beküldő felelősségével. Szerk.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapító bedörzölésésként alkalmaztatik köszvénynél, oszznál, tagzaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; fő rakár: *Török József* gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT

cs. és ktr. udvari szállító.

M. kir. államvasútak.

Téli menetrend.

Érvényes 1899. október 1-étől.

V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.
715			300	ind. Székely-Udvarhely érk.	159		620
731			316	Bikafalva	140		601
748			329	Bögöz	127		541
807			354	N.-Galambfalva	110		580
828			411	Bethfalva	1241		501
831			421	Székely-keresztúr	1232		453
848			438	Ujszékely	1203		429
902			454	évk. Héjjasfalva ind.	1148		414
909			1025	Brassó		209	800
921			504	ind. Héjjasfalva érk.		1112	403
951	553	1140	532	Segesvár		1051	340
	654	101		évk. K.-Kapus ind.		945	213
		419		N.-Szeben			
	656	125		ind. K.-Kapus érk.		943	158
	849	433		évk. Kocsárd ind.		752	1054
		1030		M.-Vásárhely		1090	115
	854	443		ind. Kocsárd érk.		750	1042
	1046	645		Kolozsvár		595	833
	231	1117		Nagy-Várad		211	342
	750	620		évk. Budapest ind.		915	830

Az indulási és érkezési idők középeurópai időre vonatkoznak.

Az éjjeli idő esti 600 órától reggeli 5⁰⁰ perczig, a perczeket jelző számjegyek aláhuzásával vannak kitüntetve.

Utánnnyomat nem díjaztatik.